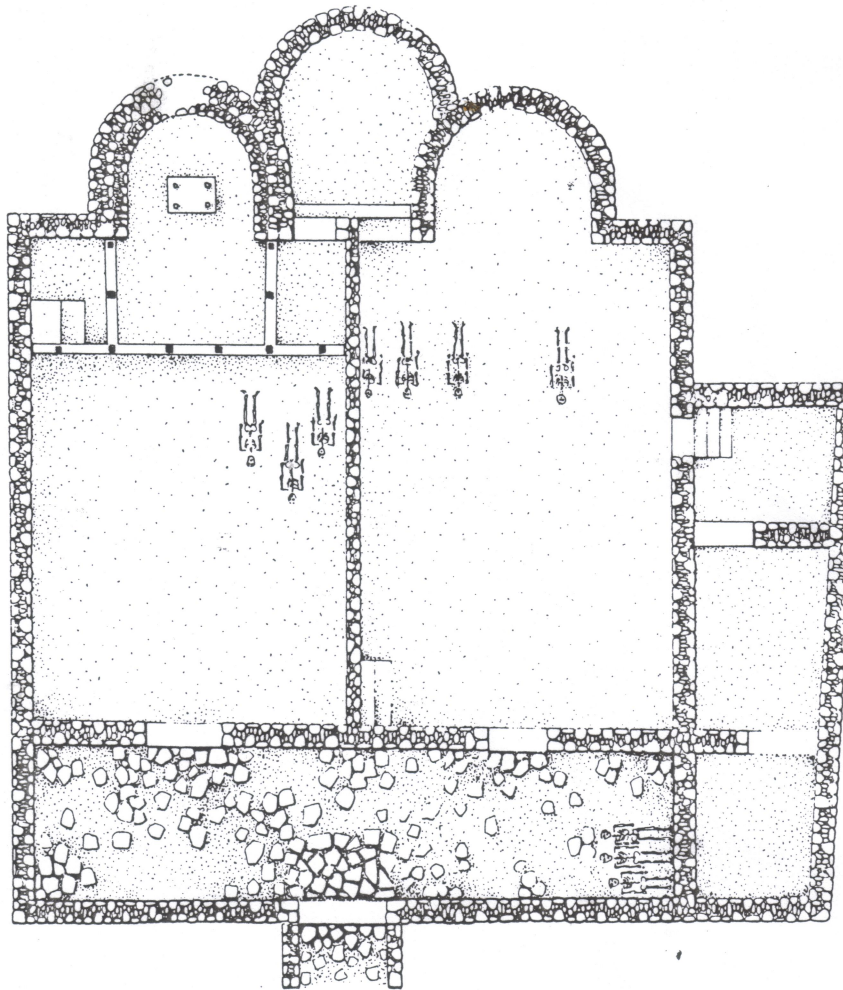

Sl. 32. ZENICA – bazilika, rekonstrukcija unutrašnjosti

Sl. 33. ZENICA, bazilika – tlocrt

Zvornik: Kasnogotičko zvono

Crkvu sv. Marije i franjevački samostan u Zvorniku Bartol Pizanski bilježi u Mačvanskoj kustodiji kao "locum Sanctae Mariae de Campo (Campanili)". Grad se, po zvoniku franjevačkog samostana, u srednjem vijeku zvao Zvonik (Zonicurn, Zuonich, Suonivh). Godine 1426. Petroje Ilić ostavio je crkvi sv. Marije u Zvorniku mali vinograd na Kozjem brdu i konja sa sedlom, a da franjevci za njega održe gregorijanske mise; godine 1454. Paoko Stipašina Brajkovića ostavlja 15 dukata; godine 1478. jedan Dubrovčanin ostavlja srebrni križ od 7 dukata. Grad je pao pod Osmanlije 1462., a 1533. godine samostan je napušten i crkva pretvorena u džamiju. Gonzaga 1587. godine bilježi: "Civitas (Suonich) ab Illyricis nuncupata."